

Innst. S. nr. 175

(2006-2007)

Innstilling til Stortinget fra utenrikskomiteen

Dokument nr. 17 (2006-2007)

Innstilling fra utenrikskomiteen om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling for 2006

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas parlamentariske forsamling for valgperioden 2005-2009 består av følgende representanter:

Medlemmer	Personlige varamedlemmer
Morten Høglund (FrP), leder	Christian Tybring-Gjedde (FrP)
Sigvald Oppebøen Hansen (A), nestleder	Anne Marit Bjørnflaten (A)
Trond Helleland (H)	Solveig Horne (FrP)
Olav Gunar Ballo (SV)	Line Henriette Holten Hjemdal (KrF)
Erling Sande (SP)	Odd Einar Dørum (V)
Signe Øye (A)	Tor-Arne Strøm (A)

OSSEs parlamentariske forsamling (OSSE PA) ble opprettet i 1991 og har en rådgivende funksjon i forhold til OSSEs ministerråd. Forsamlingens hovedformål er å bidra til interparlamentarisk dialog og samarbeid i OSSE-regionen, å fremme utviklingen av demokratiske institusjoner, å bidra til konfliktforebygging og konfliktløsning, å drøfte politiske tema av betydning for organisasjonen og å etterse gjennomføringen av organisasjonens vedtak.

Forsamlingen spiller en særlig viktig rolle i forbindelse med valgobservasjoner og samarbeider nært med OSSEs kontor for demokratiske institusjoner og menneskerettigheter (ODIHR). Forsamlingen har også et

nært samarbeid med Europarådets parlamentarikerforsamling, ikke minst i forbindelse med valgobservasjoner. OSSE samler i dag 56 deltagende land, inkludert Hviterussland til forskjell fra for eksempel Europarådets parlamentarikerforsamling. Montenegro ble tatt inn som nytt medlem i 2006. Dette har sitt utspring i forsamlingens historiske grunnlag: behovet for parlamentarisk dialog og samarbeid på tvers av skillelinjer i Europa.

Det er etablert tre faste komiteer: for politiske og sikkerhetsmessige spørsmål, for økonomi, vitenskap, teknologi og miljøvern og for demokrati, menneskerettigheter og humanitære saker.

OSSE PAs viktigste møter er hovedsesjonene som finner sted hver sommer. I 2006 fant det 15. årlige møtet sted i Brussel 3.-7. juli. I tillegg til hovedsesjonen kommer komitémøter og det årlige vintermøtet som finner sted i Wien. Forsamlingen har også etablert en rekke underkomiteer som tar opp ulike situasjoner i OSSE-regionen. Slike komiteer er bl.a. etablert for Abkhazia (Georgia), Vest-Balkan, Moldova og Hviterussland.

Göran Lenmarker fra Sverige ble valgt til forsamlingens president etter Alcee Hastings. Montenegro ble under sommersesjonen tatt opp som forsamlingens 56. medlemsland.

Den 15. sommersesjonen som fant sted i Brussel fokuserte på temaet "Strengthening human security in the OSCE region". De tre komiteene behandlet denne tematikken ut fra ulike innfallsvinkler og vedtok en erklæring og et antall ulike resolusjoner. Hovedresolusjonen i komiteen for politiske og sikkerhetsmessige spørsmål fokuserte på situasjonen på Vest-Balkan og OSSEs nærvær og innsats der. Komiteen for demokrati, menneskerettigheter og humanitære saker tok opp ulike spørsmål i sin hovedresolusjon, bl.a. æresdrap, minoriteters stilling og religionsfrihet. Andre resolusjoner tok for seg sosial og økonomisk utvikling i regionen, kampen mot organisert kriminalitet i OSSE-området, menneskehandel og barns situasjon. En reso-

lusjon mot antisemittisme ble også vedtatt. Ellers debatterte forsamlingen konfliktene i Transnistria, Nagorno Karabach og utviklingen i Afghanistan. Det ble også vedtatt en resolusjon som fremhevet OSSE PAs viktige rolle i valgobservasjoner.

Samarbeidsforholdet mellom OSSE PA og OSSE ved kontoret for demokrati og menneskerettigheter (ODIHR) sto sentralt i forsamlingens debatter også i 2006. Spesielt rollefordeling, mandat og samarbeid i forbindelse med valgobservasjoner var aktuelle og sensitive tema.

OSSE PA rettet i 2006 også oppmerksomhet mot reformspørsmål, men i mindre grad enn hva som var tilfelle i 2005, da vismannspanelet fremla sine anbefalinger i rapporten "Common Purpose - Towards a More Effective OSCE".

Organisasjonens rolle og relevans var imidlertid gjenstand for kontinuerlig debatt og det er klart ulike meninger blant medlemslandene om hvor OSSE PA skal markere seg. Enkelte land forfekter den idé at forsamlingen fokuserer for mye på demokrati og menneskerettighetsspørsmål, noe som går utover andre viktige oppgaver. Andre land oppfatter demokrati og menneskerettigheter som OSSEs kjernemandat.

Medlemmer av den norske delegasjonen deltok på valgobservasjon i Ukraina og Hviterussland. Under vintermøtet i Wien i februar ble det bl.a. holdt innlegg om ytringsfrihet og religionsfrihet i lys av situasjonen som var oppstått etter publiseringen av Mohammed-tegningene. Norsk innsats i 2006 rettet seg ellers i hovedsak mot Sentral-Asia. Delegasjonen var på arbeidsbesøk i Kazakhstan i november med tanke på videre engasjement i denne regionen. Delegasjonens leder Morten Høglund ble også valgt inn i arbeidsgruppen for Hviterussland. Delegasjonen deltok på en konferanse om innvandring på Malta i november.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Olav Akselsen, Vidar Bjørnstad, Marit Nybakk, Hill-Marta Solberg og Anette Trettebergstuen, fra Fremskrittspartiet, Morten Høglund, Siv Jensen og Øyvind Vaksdal, fra Høyre, Erna Solberg og Finn Martin Vallersnes, fra Sosialistisk Venstreparti, Ågot Valle, fra Kristelig Folkeparti, Dagfinn Høybråten, fra Senterpartiet, Alf Ivar Samu-

elsen, og fra Venstre, Anne Margrethe Larsen, vil fremheve OSSEs parlamentariske forsamlings viktige rolle der den gjennom interparlamentarisk dialog og samarbeid fremmer utvikling av demokrati, bidrar til konfliktløsning og forebygging, samt følger opp organisasjonens vedtak og målsettinger i medlemslandene.

Komiteen merker seg at fokusområdene i 2006 har vært situasjonen på Vest-Balkan, minoritetsspørsmål, religionsfrihet, sosial og økonomisk utvikling i regionen, kamp mot organisert kriminalitet, menneskehandel og barns situasjon. Komiteen mener det er viktig å sikre en best mulig oppfølging og gjennomføring av OSSEs handlingsplan mot menneskehandel. Fokuset på barns særlige behov som offer for menneskehandel, er etter komiteens mening et viktig område også fremover.

Komiteen merker seg videre at den norske delegasjonen blant annet har vært opptatt av situasjonen i Sentral-Asia samt Hviterussland. Komiteen mener fortsatt økt oppmerksomhet om Sentral-Asia er i tråd med føringene i St.meld. nr. 35 (2004-2005) Om samarbeidet i Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa i 2004, der det heter:

"Det har de siste årene vært bred enighet innen OSSE om økt satsing i Sentral-Asia, men sammenlignet med sendelagene på Balkan er feltkontorene i Sentral-Asia likevel små. Etter Regjeringens syn er det riktig å fortsette den gradvise opptrappingen av OSSEs aktiviteter i Sentral-Asia. Historiske, kulturelle og politiske forhold skaper mangeartede problemer for disse landene. Miljøproblemer, korrupsjon og manglende regionalt samarbeid hemmer utviklingen. De sentralasiatiske land har fortsatt en lang vei å gå før de oppfyller forpliktelsene som ligger i OSSE-samarbeidet, selv om det er store forskjeller i demokratisk utvikling mellom landene."

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 17 (2006-2007) - om årsrapport fra Stortingets delegasjon til Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europas (OSSEs) parlamentariske forsamling for 2006 - vedlegges protokollen.

Oslo, i utenrikskomiteen, den 18. april 2007

Olav Akselsen
leder

Anette Trettebergstuen
ordfører